

TALOUSARVIOALOITE 312/2014 vp

Määrärahan osoittaminen eläinkokeita korvaavan vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM:n viranomaistoimintaan

Eduskunnalle

Niin Pirkanmaalle kuin koko maallekin on tärkeää valtion rahoituksen osoittaminen Tampereen yliopiston yhteydessä toimivalle eläinkokeita korvaavalle kansalliselle vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM:lle. Keskus kehittää ja validoi ihmisperäiseen solu- ja kudosiselitykseen perustuvia testimenetelmiä, joilla voidaan täydentää tai korvata eläinkokeita joko viranomaistutkimuksissa tai perustutkimuksessa. FICAM toimii vaihtoehtomenetelmien asiantuntijakeskuksena Suomessa, ja sen johtaja toimii Suomen yhteyshenkilönä Euroopan unionissa. FICAM toimii Suomessa EU-lainsäädännön ja kansallisen koe-eläinlain mukaisena virallisena validointi- ja referenssilaboratoriona.

Euroopassa FICAM:n kaltaisia tutkimuskeskuksia on ollut Saksassa, Itävallassa, Belgiassa ja EU-komission keskus ECVAM sekä kuluvana vuonna Ruotsiin perustettu keskus. Monet kosmetiikkayritykset ja lääke- ja kemianteollisuuden yritykset ovat lähteneet myös mukaan vaihtoehtomenetelmätutkimuksiin.

Eläinkokeiden huonosta vastaavuudesta on esimerkkinä, että vain alle kymmenen prosenttia kehitteillä olevista lääkkeistä saa lopulta myyntiluvan, koska lääkesuunnittelun alkuvaiheessa ei käytetä tarpeeksi hyvin ihmisen biologiaa vastaavia malleja. Yleisesti eläinkokeiden ennustettavuus on noin 50 prosentin luokkaa.

Vuonna 2013 tuli voimaan laki tieteellisiin ja opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta. Laki muun muassa edellyttää edistämään

eläinkokeettomien menetelmien kehittämistä validoiduiksi rutiinimenetelmiksi. Koe-eläintoiminta keskittyy Suomessa neljään yliopistoon, joissa on koe-eläinkeskukset. Niiden kiinteistö- ja toimintamenot ovat olleet noin 10 miljoonaa euroa vuodessa. Vaihtoehtomenetelmien myötä on mahdollisuus pidemmällä aikavälillä saada kansantaloudellisia säästöjä eläinkoekulujen vähenemisenä sekä tarkempina ja tehokkaampina tutkimustuloksina. Jo lyhyellä aikavälillä on vaihtoehtomenetelmätutkimuksella mahdollisuus saada kaupallisen toiminnan tuottoja sekä testauspalvelun että testikittituotannon kautta.

FICAM:n viranomaistoiminta tulee jatkossa turvata valtion rahoituksella. Opetus- ja kulttuuriministeriö tulee omalta osaltaan rahoittamaan vuoteen 2016 saakka FICAM:n toimintaa siten, että vaihtoehtomenetelmäkeskus antaa kansallisen tason palvelua muille yliopistoille muun muassa koulutus- ja tietopalveluina. Tampereen yliopisto jatkaa vaihtoehtomenetelmäkeskuksen toiminnan rahoittamista perus- ja tukitoiminnoissa, mutta ei vaihtoehtomenetelmäkeskuksen viranomaistehtävissä, sillä lainsäädännölliset koe-eläintoiminnan velvoitteet kohdistuvat maa- ja metsätalousministeriön vastuulle.

Vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM:n vuotuinen määrärahatarve viranomaistoimintaan on 1,0 miljoonaa euroa, josta vuoteen 2016 saakka on tulossa opetus- ja kulttuuriministeriön kautta 250 000 euroa vuodessa. Maa- ja metsätalousmi-

TAA 312/2014 vp — Arto Pirttilahti /kesk

nisteriön kautta rahoitusesitys vuodelle 2015 on 100 000 euroa.

Vaihtoehtomenetelmäkeskuksella on tarve 650 000 euron lisärahoitukseen maa- ja metsätalousministeriön pääluokasta.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2014

Arto Pirttilahti /kesk

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2015 talousarvioon momentille 30.20.62 lisäyksenä 650 000 euroa eläinkokeita korvaavan vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM:n viranomaistoimintaan.